



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TÁJÉKOZTATÓ a Költségvetési Bizottság részére

a Vélemény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról című ellenőrzéséről

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve ellenőrizte a 2019. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatot. Az ellenőrzés során az Állami Számvevőszék az alábbi megállapításokat, következtetéseket fogalmazta meg.

Az Állami Számvevőszék véleménye szerint a **2019. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat megalapozott, támogatja a költségvetés rövid és középtávú stabilitását, emellett hozzájárul a fenntartható gazdasági növekedés megvalósításához.** A költségvetési törvényjavaslat szerkezete és tartalma összhangban van a jogszabályi előírásokkal, ezáltal **teljesül a felelős költségvetési gazdálkodás követelménye.**

A központi költségvetésről szóló törvényjavaslat alapján **teljesülnek az államadósság-mutatóval kapcsolatos jogszabályi előírások**, várhatóan a 2019. évben is csökkenő tendenciát követ a GDP arányos államadósság értéke. **A költségvetési törvényjavaslatban meghatározott hiánycél megfelel a Gazdasági stabilitásról szóló törvény 3/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti követelménynek**, azonban nem teljesíti a középtávú költségvetési hiánycélt, mert a hiány tervezett értéke a GDP 1,5%-ánál magasabb. A hiány- és makrogazdasági mutatók esetében jelentős nagyságrendű implicit tartalék áll rendelkezésre, amely a makrogazdasági paraméterek kedvezőtlen változása ellen védelmet jelent.

A központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban szereplő előirányzatok esetében a véleményadás, az Állami Számvevőszék ellenőrzési módszertana alapján, a bevételi főösszeg 87,2%-ra, a kiadási főösszegnek pedig a 80,3%-ára terjedt ki. **A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat bevételi előirányzatai teljes körűen megalapozottak, a kiadási előirányzatok 92,5%-a megalapozott, 7,49%-a részben és a fennmaradó 0,01%-a nem megalapozott.**

A 2019. évi költségvetési törvényjavaslat **119,7 Mrd Ft nagyságrendű kockázatot hordoz** magában. A X. Igazságügyi Minisztérium fejezetén belül a **Magán és egyéb jogi személyek kártérítése** előirányzat 2,0 Mrd Ft, a XII. Agrárminisztérium fejezethez tartozó **Állat-, növény- és GMO kártalanítás** előirányzat 1,3 Mrd Ft, a XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezetben található **Autóbuszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése** 42,9 Mrd Ft, a **Vasúti személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése** előirányzat 11,1 Mrd Ft, a XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezethez tartozó **Beruházás ösztönzési célelőirányzat** 50,0 Mrd Ft, a **Kötött segélyhitelezés** 3,2 Mrd Ft, az **Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése** előirányzat 0,5 Mrd Ft, illetve az **Összevont szakellátás** előirányzata 8,7 Mrd Ft kockázatot hordoz.

Az Állami Számvevőszék mint az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye. Küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Az ÁSZ javaslataival a közpénzek szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását, használatát segíti elő.

A véleményadás által **feltárt kockázatok a tervezés időszakában megtett, megfelelő költségvetési intézkedésekkel kezelhetőek**, továbbá **az Országvédelmi Alapban rendelkezésre álló forrás elegendő biztonsági tartalékot jelent** a fennmaradó költségvetési kockázatok kivédésére.

A központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezése során meghatározásra kerültek a 2019. évi központi költségvetés összeállításához szükséges makrogazdasági paraméterek.

A 2019. évi központi költségvetés közvetlen bevételi előirányzatainak tervezése során a Pénzügyminisztérium figyelembe vette a makrogazdasági mutatókra vonatkozó gazdasági előrejelzéseket, a gazdasági növekedés, a fogyasztási és egyéb piaci tendenciák feltételezett hatásait, valamint az adózói létszám várható alakulását. **A központi költségvetés ellenőrzött közvetlen bevételei megalapozottak.**

A közvetlen típusú adóbevételek esetében **a tervezés során nem számoltak a gazdaság fehéritéséből származó pozitív hatásokkal.** A központi költségvetés gazdálkodásának fenntarthatósága szempontjából azonban alapvető fontosságúak a gazdaság fehéritését szolgáló intézkedések, ezért szükséges a már megtett intézkedések hatásainak felmérése, illetve ezen eredmények alapján átgondolt folytatásuk. A gazdasági folyamatok további fehéritése egyértelműen hozzájárul a központi költségvetés bevételeinek növeléséhez, ezáltal a központi költségvetés stabilitásának fenntartásához.

A központi költségvetés közvetlen bevételeinek növekedésében **meghatározó szerepe van az adóbevételek idei évhez képest 4,5 %-os tervezett növekedésének.** Várhatóan a 2019. évben tovább folytatódik az elmúlt években tapasztalt tendencia, amely szerint a közvetlen adóbevételek esetén növekszik a fogyasztáshoz kapcsolt adókból és a lakosság befizetéseiből származó bevételek értéke.

A 2019. évi központi költségvetés tervezése során a felelős fejezetek a 2014-2020. évi költségvetési ciklus alatt felhasználható uniós és hazai forrás bevételeit és kiadásait megtervezték. **A rendelkezésre álló összes forrás lehívása mellett elsődleges cél a 2019. évben is a gazdaságfejlesztési célú támogatások arányának növelése, a vállalkozások versenyképességének javítása.** A pályázatok határidőben történő megvalósítása azért is kiemelt figyelmet érdemel, mert a megvalósított gazdaságfejlesztési, hatékonyságnövelő beruházások hatásai nem a megvalósítás évében jelentkeznek, ezért a 2019. évi, illetve az ezt követő gazdasági növekedés támogatása érdekében már a jelenben is szükséges a pályázati rendszer tudatos menedzselése, az eddigi kormányzati törekvések folytatása.

Pozitív változást jelent az idei évhez képest, hogy a hazai fejlesztési költségvetés keretében magasabb összegű bevétel áll rendelkezésre a törvényjavaslat szerint. A funkció szerinti csoportosítás vonatkozásában kiemelkedő nagyságrendet képviselnek a közösségi feladatok, szolgáltatások fejlesztését célzó, valamint a gazdasági jellegű funkciókhoz kapcsolódó beruházások. Ez utóbbi kategóriába tartozó beruházások különösen fontosak a jövőbeli gazdasági növekedés biztosítása szempontjából.

A központi költségvetés a gazdasági fejlődés érdekében nemcsak aktív eszközöket tud felhasználni, hanem a saját gazdálkodásával is számos pozitív hatást gyakorolhat a piaci folyamatokra. A központi költségvetés stabilitásához és közvetetten a gazdasági növekedés támogatásához nélkülözhetetlen a költségvetési szervek felelős gazdálkodása.

Minden állami szervezet felé elvárás a közpénzek **célszerű és hatékony felhasználása.** E cél megvalósítása érdekében az elköltésre váró közpénzekhez nélkülözhetetlen a felhasználás minőségét jellemző mutatószámok hozzárendelése. Az ilyen típusú indikátorok több kormányzati stratégiában is megjelennek, ezek közé tartozik például a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Stratégia 2014-2020, a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia és a Nemzeti Energiastratégia 2030.

Állami Számvevőszék